

Posudek diplomové práce Kamily Tóthové Úloha neziskových organizací v integraci Romů.

71 s. textu, 31 titulů literatury a pramenů, 9 časopiseckých článků, 6 internetových zdrojů, 5 příloh, chybí anotace

Ke koncepci práce

Diplomová práce K. Tóthové se zabývá problematikou hojně zpracovávanou, nicméně stále aktuální – otázkou integrace Romů. Přínosný je zejména pokus zachytit úlohu nevládních organizací v integračním procesu, a to se zaměřením na konkrétní, z hlediska romské problematiky značně složitou realitu chomutovského regionu.

Autorka v textu prokazuje schopnost s náležitým odstupem sociálně pedagogicky reflektovat vlastní práci s Romy v azylovém domě, dává však najevo i určité sympatie vůči této marginalizované skupině občanů ČR.

Práce je psána s využitím běžně dostupné odborné literatury i aktuálních internetových zdrojů. V odborném stylu, který je korektně užíván, převládá deskriptivní rovina. Oceňuji však též snahu autorky kriticky korigovat některé starší údaje uváděné v literatuře (např. na s. 22 Holomkův příspěvek z roku 1999 k příčinám nízké vzdělanosti Romů, který jednu z nich vidí v neexistenci multietnické výchovy, sic! A dále na s. 33 Šiklové tvrzení, též z roku 1999, o výjimečném zakládání romských organizací samotnými Romy).

Obsahové hodnocení

Diplomová práce se v první kapitole (s. 2-25) zabývá jednak historií, demografií, jazykem, hodnotami Romů, důraz je však kladen na téma sociální exkluze, sociálních problémů Romů v ČR po roce 1989, na odlišnosti romské rodiny a na problémy v oblasti vzdělávání. Zpracování posledně jmenovaného tématu (s. 21-25) oceňuji zejména, protože shrnuje aktuální pohyb v oblasti zlepšení vzdělávacích podmínek romských dětí, i když i ten je provázen nemalými problémy (viz Romská střední škola sociální).

Dílčí připomínky k této části diplomové práce: autorka uvádí na s. 6., že Romové pod vlivem asimilačních tlaků přestali své děti učit romsky, na s. 10 však tvrdí, že v mnoha romských rodinách se mluví romsky a čeština je užívána ve velmi zjednodušené podobě. Jak tento rozpor vysvětluje? Nejde o určité „ohýbání“ argumentů?

Autorka se ztotožňuje s generalizujícím tvrzením Šiškové, Stöhrové, že Česká republika je ve 4. stádiu vývoje etnických předsudků? A nebo jde o to, že se v České republice objevilo chování odpovídající charakteristice této fáze?

Druhá kapitola diplomové práce Integrace Romů (s. 25-29) je věnována zejména vládním opatřením (Bratinkova zpráva, Zpráva o stavu romských komunit, rady vlády pro zál. romské komunity, pro národnostní menšiny), neřeší tedy, což je jistá slabina, pedagogické aspekty integrace. Dále je do ní zahrnut alespoň stručný nástin úlohy EU v integračním procesu (role programu Phare).

Ve třetí kapitole (s. 29-34) je podána základní charakteristika neziskového sektoru. Otázka k obhajobě: je ještě aktuální členění na romské a proromské nevládní organizace?

Vlastní těžiště textu je v podchycení a hodnocení činnosti nevládních organizací (dále NO) v integraci Romů na Chomutovsku (s. 34-71), mezi nimiž zaujímá specifické postavení organizace na podporu rozvoje občanské společnosti Partners Czech, člen mezinárodní sítě Partners for Democratic Change International, který v ČR garantuje mimo jiné Program romské integrace. Tento program je zmapován zevrubně a ve vazbě na něj jsou představeny

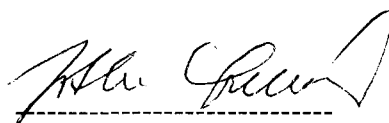
vybrané NO (sociálně pedagogické zařízení, školské zařízení, zařízení krizové intervence). **Přínosné** je zprostředkování sociálně pedagogických metod práce užívaných v azylovém domě, vyhodnocení jeho projektů a zejména zpracování 4 kasuistik, kde diplomantka prokazuje náhled na řešení obtíží klientů.

Zajímavá je též prezentace monitoringu sociální a zdravotní situace a následné péče o lidi ohrožené drogou v romské komunitě. V této souvislosti se však také ukazuje slabina práce NO – závislost každodenní činnosti na nezajištěných finančních dotacích (azylový dům, projekt řešící problémy spjaté s drogovou závislostí navazující na monitoring apod.). K obhajobě tedy kladu otázku, jak vidí autorka perspektivu práce NO s Romy, a to právě na Chmutovsku.

Dílčí připomínka: Diplomový text postrádá v jistém smyslu zásadnější syntézu problematiky úlohy NO v integraci Romů.

Závěr: Text K. Tóthové odpovídá požadavkům kladeným na práce diplomové, jak obsahově, tak formálně. Doporučuji jej proto k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře (v případě přesvědčivé obhajoby i lépe).

V Berouně, dne 24. 8. 2006

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Lorenzová', written over a horizontal dashed line.

PhDr. J. Lorenzová, Ph.D., vedoucí DP.